

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

гр. София, ул. "Шести септември" № 29

Въз. № 1/К.С. 108
Дата 11.02.2008 г.

Reg. № 7-2009
11.02.2008 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТА Н О В И Щ Е

от Румен Петков – министър на вътрешните работи
по конституционно дело № 1/2008 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд от 24.01.2008 г. съм конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело № 1/2008 г., образувано по искане на Главния прокурор на Република България за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 191 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България /ЗОВСРБ/, обн. ДВ, бр. 112 от 27 декември 1995 г. В искането на Главния прокурор са наведени доводи за противоречие на атакуваната правна норма с чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България /КРБ/, прокламиращ равенство на всички граждани пред закона и недопускане на привилегии, основани на лично или обществено положение; с чл. 8 от КРБ, провъзгласяващ принципа за разделение на властите на законодателна, изпълнителна и съдебна и с чл. 117, ал. 2 от КРБ, гарантиращ независимостта на органите на съдебната власт и подчинеността им единствено на закона при изпълнение на техните функции.

В атакуваната разпоредба, предмет на контрол за конституционност в образуваното пред Вас производство, се установява забрана за предварително задържане на офицерите и сержантите от въоръжените сили без разрешение на министъра на отбраната (чл. 191, ал.

К
Копия от становище
се предоставяват
на Adv. Канчев и
11.02.2008

1 от ЗОВСРБ). Въвежда се и изключение от това правило – при заварено тежко престъпление разрешение да не се изисква, като незабавно се уведомява министърът на отбраната (чл. 191, ал. 2 от ЗОВСРБ).

Тази правна уредба неизбежно води до колизия между изпълнителната и съдебната власт, тъй като на практика се предоставя законова възможност на орган на изпълнителната власт – министърът на отбраната, да се намесва при осъществяване на функциите на органите на съдебната власт. Нещо повече, реализирането на тези функции се поставя в обуславяща зависимост от предварителното разрешение на този орган. Това води до вмешателство на изпълнителната власт във функциите на съдебната власт и представлява грубо нарушение на принципа за разделение на властите, прогласен в чл. 8 от КРБ, чийто смисъл е именно в разграничаването на компетентността на органите на трите власти, както и в оптимизирането на функционирането на върховната държавна власт и в недопускането на евентуален произвол от страна на един орган спрямо друг.

Съгласно чл. 117, ал. 2 от КРБ съдебната власт е независима, като при изпълнение на своите функции съдиите, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона. Поставянето на действията на съдебните органи в зависимост от предварително дадено разрешение от орган на изпълнителната власт, какъвто е министърът на отбраната, представлява недопустима намеса в осъществяването на техните правомощия и води до грубо нарушение на тази категорична конституционна норма.

Нарушен е и чл. 6, ал. 2 от КРБ, съгласно който всички граждани са равни пред закона и не се допускат никакви привилегии, основани на лично и обществено положение. А според чл. 31, ал. 1 от КРБ всеки обвинен в престъпление следва да бъде предаден на съдебната власт. Наличието на тези две конституционни разпоредби лишава от каквото и да е основание съществуването на чл. 191 от ЗОВСРБ и предвиденото в него по-особено, привилегировано положение на офицерите и сержантите от въоръжените сили, според което от тях може да се търси наказателна отговорност, само ако министърът на отбраната разреши. Единствено чрез конституционен текст могат да се предвидят изключения от правилото, че всяко лице,

извършило престъпление, подлежи на наказателно преследване, което включва в себе си разследване, вземане на мярка за неотклонение и т.н. Такива изключения са изрично предвидени в чл. 70, ал. 1 и чл. 103, ал. 4 от КРБ. Подобно изключение не е предвидено за офицерите и сержантите от въоръжените сили и не може да бъде установявано със закон.

Обстоятелството, че офицерите и сержантите от въоръжените сили са държавни служители с особен статут, за които в Част пета, Глава тридесет и първа на Наказателно-процесуалния кодекс, озаглавена "Особени правила за разглеждане на дела, подсъдни на военните съдилища", са установени особени правила за наказателно преследване, не дава основание вземането на мярка за неотклонение "задържане под стража" спрямо тях да се поставя в зависимост от предварително дадено разрешение от техния ведомствен ръководител. Органите, натоварени с разследването, действат самостоятелно в рамките на предоставените им със закона правомощия и това положение е напълно в съответствие с чл. 31, ал. 1 от КРБ.

Искането на Главния прокурор на Република България за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 191 от ЗОВСРБ е аналогично на искането, по което беше образувано конституционно дело № 1/1998 г. за установяване на противоконституционността на чл. 206, ал. 2 от отменения Закон за министерството на вътрешните работи /ЗМВР/, обн. ДВ, бр. 122 от 1997 г. По това дело Конституционният съд се произнесе с Решение № 3/07.03.1998 г., с което обяви цитираната разпоредба от ЗМВР за противоконституционна.

С оглед на изложеното дотук считам, че искането на Главния прокурор на Република България за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 191 от ЗОВСРБ е основателно.

МИНИСТЪР:

РУМЕН ЦЕТКОВ

